

จริยธรรมนักการเมืองไทย

Thai Politician Ethics

ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์*

Saran wongkhamchantra

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย 2) การยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย 3) ศึกษาจริยธรรมนักการเมืองไทย 4) เปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทย จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ทางด้านจริยธรรม การเมือง และการบริหาร และกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักธุรกิจ ข้าราชการ นักศึกษา และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 2,305 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test independent) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) และการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ Dunnett T3

ผลการวิจัยพบว่า ตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย 28 ข้อ เช่น มีความละเอียดใจไม่ทำความชั่ว สิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย (หิริ) มีความเกรงกลัวต่อผลของการกระทำความชั่วและอาญาแผ่นดิน (โอตตปปะ) มีความรู้เกี่ยวกับความดี คือรู้ว่า อะไรดี อะไรชั่ว มีความฉลาดรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ คน และชุมชน (ปัญญา) มีอาชีพที่สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ (อนวัชชพละ) ยึดถือความถูกต้อง ความจริง และธรรมเป็นหลัก (ธรรมาธิปไตย) ไม่ลำเอียงเพราะรัก ชัง หลง และกลัว (ไม่มีอคติ) และ มีความประพฤติดีงามทั้งทางกายและวาจา (ศีล) เป็นต้น

ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นส่วนใหญ่

* Ph.D.in Philosophy. รองศาสตราจารย์สาขาปรัชญา กลุ่มวิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่า นักการเมืองไทยมีจริยธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มีน้อย (\bar{x} = 2.35)

ผลการเปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of this study were, 1) to study a Thai politician ethics model, 2) to assure the Thai politician model, 3) to study Thai politician ethics, and 4) to compare Thai politician ethics classified by gender, age, education, occupation and monthly income. The respondents consisted of experts, having got an experience in ethics, politics, and administration. Population and sampling composed of 2,305 persons, having right for election. The research instruments consisted of an interview form, questionnaire. The data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test independent, F-test, and Dunnett T3 pairwise comparison test.

The findings revealed that Thai politician ethics model consisted of 28 items such as;

- 1) Moral shame, not committing wrongdoing and not breaching the law (Hiri),
- 2) be afraid of the result of wrong deeds and law (Ottappa),
- 3) realizing good and bad deeds,
- 4) understanding one's own duty, man, and community (Paññā),
- 4) honest livelihood and sincere performance (Anavajja-bala),
- 6) holding righteousness, truth, and dhamma (Dhamma-dhipateyya),
- 7) no prejudice caused by love, hatred, delusion, and fear (without Agati),
- 8) good bodily and verbal conduct (Sīla) ect.

The opinions of respondents to assure Thai politician ethics model were at the highest level of agreement (\bar{x} = 4.74), when considering each

aspect, it was found that it was mostly at the highest level of agreement. The opinions of the samples toward Thai politician ethics revealed that Thai politicians, as a whole, were at low level (\bar{x} = 2.35 and S.D. = 0.32), when considering each aspect, it was found that it was mostly a low level. The result of Thai politician ethics comparison classified by gender, age, education, occupation and monthly income of the samples revealed that their opinions toward Thai politician ethics were significantly different at .05 level.

คำสำคัญ : ตัวแบบจริยธรรม จริยธรรมนักการเมือง นักการเมืองไทย

Keywords: Ethics models, Politician ethics, Thai politician

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในอดีตมีการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช โดยในสมัยสุโขทัยเป็น สมบูรณาญาสิทธิราชแบบพ่อปกครองลูก พระมหากษัตริย์ซึ่งเป็นผู้ปกครองมีค่านำหน้าพระนามว่า พ่อขุน เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กษัตริย์องค์ที่ 3 ขึ้นครองราชย์ พระองค์ได้อัญเชิญพระพุทธรูปศาสนาตั้งที่ถ้ำอภัยมาตั้งที่เมืองนครศรีธรรมราชเข้ามาเผยแพร่ และประดิษฐานในเมืองสุโขทัย พร้อมกับได้นำหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการบริหาร และปกครองบ้านเมืองด้วย พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยตอนปลายมักจะมีพระนามต่อท้ายว่า ธรรมราชา อันหมายถึง พระมหากษัตริย์ผู้มีธรรม พระมหากษัตริย์ผู้ปฏิบัติธรรม ซึ่งจากการบริหาร และการปกครองดังกล่าวทำให้บ้านเมืองเป็นปึกแผ่น เจริญก้าวหน้า และประชาชนอยู่ดีมีสุข ในสมัยอยุธยา ประเทศไทยได้รับอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์ควบคู่กับพระพุทธศาสนา ได้เปลี่ยนแนวคิดการ ปกครองประเทศไปเป็นสมบูรณาญาสิทธิราชแบบสมมติเทพ พระมหากษัตริย์จึงทรงมีฐานะเป็นผู้ปกครอง และเป็นเทพ หรือเทวดาด้วย ดังนั้นพระมหากษัตริย์นอกจากจะเป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในฐานะองค์ผู้ปกครองแล้วยังจะต้องเป็นที่เคารพนับถือบูชากราบไหว้ของประชาชนประหนึ่งเทพเจ้าด้วยการปกครองในลักษณะนี้ได้สืบเนื่องต่อมา และสิ้นสุดลงในตอนปลาย รัชสมัยของพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 7

เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 คณะราษฎร ได้ยึดอำนาจการปกครองจากพระมหากษัตริย์ และได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช มาเป็นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม 2475 การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของไทยนั้น อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยด้านนิติบัญญัติ โดยทางรัฐสภา คือ สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ทรงใช้อำนาจอธิปไตยด้านบริหาร โดยทางคณะรัฐมนตรี และทรงใช้อำนาจอธิปไตยด้านตุลาการโดยทางศาล ในส่วนของการบริหารนั้น ได้จัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (Administrative Rule Act 1991, 1991) การบริหารราชการส่วนกลางได้จัดระเบียบการบริหารออกเป็นกระทรวง ทบวง และ กรมต่างๆ การบริหารราชการส่วนภูมิภาคได้จัดระเบียบการบริหารออกเป็นจังหวัด และอำเภอ และ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดระเบียบการบริหารออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา ในส่วนของการบริหาร จัดการ กำกับ ควบคุม และ ดูแลส่วนราชการข้างต้นนั้น การบริหารราชการส่วนกลาง และราชการส่วนภูมิภาค เป็นภาระหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี โดยมีรัฐสภาเป็นฝ่ายกำกับและตรวจสอบ ส่วนการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นภาระหน้าที่ของคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ และมีสภาแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ เป็นฝ่ายกำกับและตรวจสอบ ตามบทบาทหน้าที่

คณะบุคคลซึ่งถือว่าเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครอง และมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ กำกับ ดูแล ฯลฯ ในส่วนราชการต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และบุคคลในฝ่ายสภา ซึ่งมีหน้าที่ในการกำกับ ตรวจสอบการบริหารงานนั้น ถือว่าเป็นนักการเมือง ได้รับเลือกตั้งมาจากประชาชน มีการดำรงตำแหน่งเป็นวาระตามที่กฎหมายนั้นๆ กำหนด เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้ง เพื่อไปทำหน้าที่นั้นๆ แทนประชาชน แต่ในปัจจุบันนี้ ตำแหน่งทางการเมืองดังกล่าว เป็นตำแหน่งที่มีเกียรติยศ ชื่อเสียง เงินตอบแทน และผลประโยชน์อื่นๆ อีกตามบทบาทหน้าที่นั้น จึงมีบุคคลต่างๆ มากมายมุ่งหวัง ทำให้เกิดการแข่งขันกันขึ้น ทั้งการแข่งขันกันทำความดี ทำประโยชน์ต่อประชาชน

เพื่อให้ประชาชนชื่นชอบ และเลือกตนเอง และ ทั้งการใช้วิธีการที่มีชอบ สกปรก ขัดต่อจริยธรรม และกฎหมาย เช่น การใช้อิทธิพลข่มขู่บังคับให้เลือกตน หรือพรรคพวกของตน การใช้อำนาจอิสสินจ้างแลกเปลี่ยน การใช้เงินซื้อเสียงให้เลือกตน การให้เงินค่าจ้างไม่ลงคะแนนให้คู่แข่ง การใช้วิธีการให้ร้ายป้ายสี ใส่ความคู่แข่งเพื่อให้ประชาชนเข้าใจผิด เป็นต้น บุคคลดังกล่าวนี้ เมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วก็มีตำแหน่ง มีเกียรติยศ ชื่อเสียง มีบารมี มีอำนาจ มีบทบาทหน้าที่ที่มีผลประโยชน์อื่นๆ ตอบแทนตามตำแหน่งหน้าที่ อีกทั้งยังได้ใช้อำนาจ บทบาทหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์อันมิชอบต่างๆ อีก เพื่อการถอนทุนคืน โดยวิธีการที่มีชอบ ขัดต่อกฎหมาย เป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวง ทุจริตคอร์รัปชั่น สร้างผลเสียหายให้เกิดแก่หน่วยงานของรัฐ ประเทศชาติ และประชาชนเป็นอย่างมาก จนนำไปสู่การจัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่กำกับ จัดการ ดูแลการเลือกตั้งให้เป็นไปโดยสุจริต และเที่ยงธรรม และ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐ ฯลฯ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 อย่างไรก็ตาม ปัญหาดังกล่าวก็ได้รับการแก้ไขไม่เต็มที่เท่าที่ควร แต่กลับเพิ่มเติม พอพูนปัญหามากยิ่งขึ้น เพราะนักการเมืองได้ใช้อิทธิพล และวิธีการต่างๆ อื่นๆ อีกมากมายเท่าที่จะสรรหาได้มาใช้เพื่อประโยชน์แห่งตนและพรรคพวก พฤติกรรมการทุจริตและประพฤติมิชอบต่างๆ ของนักการเมืองที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถติดตามและนำมาลงโทษได้ ตัวอย่าง เช่น คณะกรรมการการเลือกตั้งถอนสิทธิผู้สมัครรับเลือกตั้ง กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎร เขต 12 กรุงเทพมหานคร มูลเหตุจากการโฆษณาหาเสียงด้วยการใส่ร้ายด้วยความอันเป็นเท็จ (Ect. Meeting 66/2011, June 19, 2011) กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร เขต 1 จังหวัดศรีสะเกษ มูลเหตุจากการให้ทรัพย์สิน (เงิน) แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (Ect. Meeting 65/2011, June 14, 2011) คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ เช่น กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 4 จังหวัดลพบุรี มูลเหตุจากการให้ทรัพย์สิน (เงิน) แก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และพูดชักชวน ชมขู่เพื่อจูงใจให้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้ตน (Ect. Meeting 63/2011, June 12, 2011) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาจำคุกอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ฐานทุจริตรับเงินสินบนเป็นเวลา 15 ปี (Thairath. May 16, 2012) คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติชี้

มูลค่าความผิดคดีทุจริตจัดซื้อรถ เรือ และอุปกรณ์บรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร และส่งฟ้องศาลฯ (Dailynews. January 3, 2012) นอกจากนี้ ยังปรากฏข่าวคราวการทุจริต และประพฤติมิชอบอื่นๆ ของนักการเมืองที่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและทีมงาน เช่น การเรียกเงินตอบแทนเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้เข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐ การซื้อขายตำแหน่งที่สูงขึ้น การเรียกเงินเป็นเปอร์เซ็นต์จากร้านค้าที่หน่วยงานสั่งซื้อวัสดุครุภัณฑ์ การเรียกเงินเป็นเปอร์เซ็นต์จากผู้รับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น

ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การฉ้อราษฎร์บังหลวง ดังกล่าวนั้น ส่งผลให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการบริหารราชการแผ่นดิน และอาจนำไปสู่ความล้มเหลวในการพัฒนาประเทศในที่สุด ดร.ชนิษฐ์ วัฒนาภรณ์ ลักษณะการทุจริตคอร์รัปชันของประเทศไทย โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสสากลในปีพ.ศ. 2550-2555 อยู่ที่ระดับ 3.3-3.5 จากคะแนนเต็ม 10 และมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (Thairath. May 16, 2012) ปัจจุบัน ประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤติ การทุจริตและคอร์รัปชันเป็นเรื่องประจักษ์ทั้งในและต่างประเทศ ไม่เคยสอบผ่านเลยในเรื่องนี้ อยู่ในอันดับ 80 จาก 130 กว่าประเทศ (Thairath. May 17, 2012) และ สวนดุสิตโพล ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 3-7 มกราคม 2555 พบว่า อาชีพที่ทุจริตและคอร์รัปชันมากที่สุด คือ นักการเมือง คิดเป็นร้อยละ 42.96 จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง 1,884 คน จากทุกสาขาอาชีพทั่วประเทศ (Dailynews. May 3, 2012) ทั้งนี้คงเป็นเพราะว่า นักการเมืองไทยมีปัญหาทางด้านจริยธรรม หรือ นักการเมืองไทยขาดจริยธรรมนั่นเอง เมื่อนักการเมืองไทยซึ่งเป็นผู้บริหาร ผู้ปกครอง หรือผู้นำขาดจริยธรรมแล้ว จึงทำให้ผู้ใต้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ รวมทั้งประชาชนพลอยยึดถือเป็นแบบอย่าง และประพฤติปฏิบัติตามด้วย

ผลสุดท้ายก็คือ การเกิดปัญหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันและการประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง ในทุกวงการทุกหย่อมหญ้า กลายเป็นตัวปัญหาใหญ่ที่บั่นทอนและทำลายสังคม ประเพณี วัฒนธรรม และประเทศชาติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ จริยธรรมนักการเมืองไทย โดยมุ่งเน้นศึกษาในเรื่องของตัวแบบ หรือตัวจริยธรรมที่เหมาะสมที่นักการเมืองไทยควรมี หรือ ควรประพฤติปฏิบัติ และความคิดเห็นของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งต่อพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักการเมืองไทยในสมัยปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย
2. เพื่อยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย
3. เพื่อศึกษาจริยธรรมนักการเมืองไทย
4. เพื่อเปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทยจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักการเมืองไทยมีจริยธรรมในระดับน้อย
2. กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เริ่มต้นด้วยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและหลักธรรมาภิบาลทางจริยธรรมทางปรัชญาและศาสนาจากเอกสาร ตำรา และคัมภีร์ทางศาสนาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคัมภีร์พระพุทธศาสนา และสรุปเป็นสาระสำคัญของจริยธรรม จากนั้นจึงสร้างแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามแบบ เพื่อสัมภาษณ์และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีประสบการณ์ทางด้านจริยธรรม การบริหาร และการเมือง เพื่อให้ได้ตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทยตามแนวพุทธ และนำตัวแบบนี้ไปสอบถามนักธุรกิจ ข้าราชการ และนักศึกษาเพื่อยืนยันข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นจึงนำตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทยที่ได้แล้วไปใช้ศึกษาจริยธรรมนักการเมืองไทยจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศไทย

2. **ขอบเขตด้านประชากร** ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ได้แก่ ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ทางด้านจริยธรรม การบริหาร และการเมือง 27 คน นักธุรกิจ ข้าราชการ และนักศึกษา 138 คน และกลุ่มตัวอย่าง 2,305 คน จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 47,876,671 คน จาก 30 จังหวัดของประเทศไทย

3. **ขอบเขตด้านระยะเวลา** ระยะเวลาระหว่าง มกราคม 2554 - ธันวาคม 2555

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Research) ดำเนินการใน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรก การศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ มีประสบการณ์ทางด้านจริยธรรม การบริหาร และการเมือง จำนวน 27 คน เพื่อศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย ขั้นตอนที่สอง การศึกษาเชิงปริมาณ โดยสอบถามนักธุรกิจ ข้าราชการ และ นักศึกษา และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 2,305 คน จากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 47,876,671 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย แบบสอบถามตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย และ แบบสอบถามจริยธรรมนักรการเมืองไทย การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test independent) และ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) เปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของ Dunnett T3

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาจริยธรรมนักรการเมืองไทย มีผลสรุป ตามวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย พบว่า ตัวแบบจริยธรรมของนักรการเมืองไทย 28 ประการ คือ

1. มีความละเอียดใจไม่ทำความชั่ว สิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย (hiri)
2. มีความเกรงกลัวต่อผลของการทำความชั่ว และอาญาแผ่นดิน (โอดตัมปะ)
3. มีความรู้เกี่ยวกับความดี คือรู้ว่า อะไรดี อะไรชั่ว
4. มีความฉลาดรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ คน และชุมชน (ปัญญา)
5. มีอาชีพที่สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ (อนวัชชพละ)
6. ยึดถือความถูกต้อง ความจริง และธรรมเป็นหลัก (ธรรมาธิปไตย)
7. ไม่ลำเอียงเพราะรัก ชัง หลง และกลัว (ไม่มีอคติ)

8. มีความประพฤติดีงามทั้งทางกายและวาจา (ศีล)
9. มีความซื่อตรง คือซื่อตรงต่อตนเอง ต่อคน และต่องาน (อาชวะ)
10. ไม่เบียดเบียนทำร้ายใครๆ (อวิหิงสา)
11. มีความฉลาดรอบรู้ในการบำรุง ส่งเสริมอาชีพ (สัสสมณะ)
12. มีความซื่อสัตย์ จริงใจ รักษาความสัตย์ (สัจจะ)
13. มีวาจาที่สุภาพ อ่อนหวาน ไพเราะ ดุดตี๋มีใจ (วาจาเปยยะ)
14. มีความกล้าหาญในการกระทำสิ่งต่างๆ และกล้าในสิ่งสมควรกลัว
15. มีความขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่ย่อท้อ (วิริยะ)
16. มีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่นและสัตว์อื่น (เมตตา กรุณา)
17. มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่แบ่งปันต่อผู้อื่น (ทาน)
18. ไม่โกรธเคือง โกรธแค้น อาฆาตต่อผู้ใด (อภฺโกธะ)
19. การทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น สังคม (อตัถจริยา)
20. รู้จักบุญคุณคนอื่นและตอบแทนในโอกาสอันควร (กตัญญูกตเวที)
21. มีความอนุเคราะห์สงเคราะห์ผู้คนรอบข้างและคนอื่นๆ (สังคหผละ)
22. มีความชื่นชมยินดีกับผู้อื่นที่เขาได้ดีและมีความสุข (มุทิตา)
23. มีใจเป็นกลาง ไม่พยายามช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นทำความผิด และต้องได้รับ

โทษทัณฑ์ (อุเบกขา)

24. มีความเสียสละความสุขส่วนตนเพื่อส่วนรวม (ปริจาคะ)
25. มีความสุภาพอ่อนโยน นุ่มนวล ไม่เย่อหยิ่งถือตัว (มัททวะ)
26. มีความอดทน อดกลั้นต่อความยากลำบากต่างๆ (ขันติ)
27. การวางตัวดี วางตนเสมอต้นเสมอปลาย (สมานัตตา)
28. มีความเพียรพยายามอย่างแรงกล้า มานะมุ่งมั่นเอาชนะอุปสรรค (ตปะ)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่า ความ

คิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นส่วนใหญ่

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 การศึกษาจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยว่า นักการเมือง

เมืองไทยมีจริยธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมีน้อย ($\bar{x} = 2.35$ และ $S.D. = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักการเมืองไทยมีจริยธรรม ที่อยู่ในระดับสูง คือ อยู่ระดับปานกลาง ได้แก่ มีความฉลาดรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ คน และชุมชน (ปัญญา) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 2.73$) รองลงมา คือ มีวาจาที่สุภาพ อ่อนหวาน ไพเราะ ดุด่ามีใจ (วาจาเปยะ) มีความพยายามอย่างแรงกล้า มานะมุ่งมั่นเอาชนะอุปสรรค (ตบะ) ($\bar{x} = 2.71$) มีความฉลาดรอบรู้ในการบำรุง ส่งเสริมอาชีพ (สัสสมณะ) ($\bar{x} = 2.64$) รู้จักบุญคุณคนอื่น และตอบแทนในโอกาสอันควร (กตัญญุตเวที) ($\bar{x} = 2.59$) และมีความอดทน อดกลั้น ต่อความยากลำบากต่างๆ (ขันติ) ($\bar{x} = 2.56$) ตามลำดับ

ส่วนที่มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยว่า นักการเมืองไทยมีจริยธรรมในระดับ มีน้อย คือ จากระดับน้อยขึ้นมา ได้แก่ มีความละเอียด ไม่ทำความชั่ว สิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่มีผิดกฎหมาย (หิริ) ($\bar{x} = 1.51$) ยึดถือความถูกต้อง ความจริง และธรรมเป็นหลัก (ธรรมาธิปไตย) ($\bar{x} = 1.72$) มีความเกรงกลัวต่อผลของการกระทำความชั่ว และอาญาแผ่นดิน (โอดตบะ) ($\bar{x} = 1.73$) ไม่ลำเอียงเพราะรัก ชัง หลง และกลัว (ไม่มีอคติ) ($\bar{x} = 1.73$) มีความประพฤติดีงามทั้งทางกายและวาจา (ศีล) ($\bar{x} = 2.19$) มีอาชีพที่สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ (อนวัชชพละ) ($\bar{x} = 2.25$) มีความซื่อสัตย์ จริงใจ รักษาความสัตย์ (สัจจะ) ($\bar{x} = 2.25$) ไม่โกรธเคือง โกรธแค้น อาฆาตต่อผู้ใด (อภิกโรธะ) ($\bar{x} = 2.27$) มีความซื่อตรง คือซื่อตรงต่อตนเอง ต่อคนอื่น และต่องาน (อาชวะ) ($\bar{x} = 2.28$) และ มีใจเป็นกลาง ไม่พยายามช่วยเหลือเมื่อผู้อื่นทำความผิด และต้องได้รับโทษทัณฑ์ (อุเบกขา) ($\bar{x} = 2.30$)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 การเปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทย จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบสรุปได้ ดังนี้

1) **จำแนกตามเพศ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย กับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นพบว่า เพศหญิง ($\bar{x} = 2.39$) มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยสูงกว่าเพศชาย ($\bar{x} = 2.32$) ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.07

2) **จำแนกตามอายุ** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

เมื่อทดสอบรายคู่เพื่อพิจารณาว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอายุใดที่มีความเห็นแตกต่างกัน พบผลการทดสอบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุอยู่ระหว่าง 26 – 40 ปี กับมีอายุอยู่ระหว่าง 41 – 60 ปี มีความคิดเห็นต่อจริยธรรม นักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี (\bar{x} = 2.44) สูงกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26 – 40 ปี (\bar{x} = 2.30) ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13

3) จำแนกตามการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบรายคู่เพื่อพิจารณาว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มการศึกษาใดที่มีความเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกัน พบผลการทดสอบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.54) กับระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.26) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (\bar{x} = 2.51) กับระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.26) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.54) กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.30) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.23 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (\bar{x} = 2.51) กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.30) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.26) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี (\bar{x} = 2.41) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.14 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.54) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี (\bar{x} = 2.41) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (\bar{x} = 2.51) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี (\bar{x} = 2.41) และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (\bar{x} = 2.30) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี (\bar{x} = 2.41) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.11 ตามลำดับ

4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ

ทดสอบรายคู่เพื่อพิจารณาว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอาชีพใดที่มีความคิดเห็นต่อจริยธรรม
นักการเมืองแตกต่างกัน พบผลการทดสอบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/
ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตก
ต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.35 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร
($\bar{x} = 2.58$) กับพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่า
ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กรอิสระ ($\bar{x} = 2.26$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความ
แตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กร
อิสระ ($\bar{x} = 2.26$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่าง
กัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร
($\bar{x} = 2.58$) กับนักธุรกิจ/ค้าขาย ($\bar{x} = 2.31$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตก
ต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ/ค้าขาย ($\bar{x} = 2.31$)
กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความ
แตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับ
พนักงานส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.34$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.34$) กับ
พนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตก
ต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับนักศึกษา
($\bar{x} = 2.35$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.24
กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.58$) กับนักศึกษา
($\bar{x} = 2.35$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.24
กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) กับข้าราชการ ($\bar{x} = 2.45$)
มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 กลุ่มตัวอย่าง
ที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กรอิสระ ($\bar{x} = 2.26$) กับข้าราชการ ($\bar{x} = 2.45$) มี
ความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 กลุ่มตัวอย่างที่
มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x} = 2.40$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความ
คิดเห็นแตก ต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 กลุ่มตัวอย่างที่มี
อาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับรับจ้างทั่วไป ($\bar{x} = 2.40$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.18 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x}=2.40$) กับพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x}=2.24$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 ตามลำดับ

5) **จำแนกตามรายได้ต่อเดือน** พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบรายคู่เพื่อพิจารณาว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มรายได้ต่อเดือนกลุ่มใดที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน พบผลการทดสอบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 10,000 บาท ($\bar{x}=2.49$) กับ 15,001 – 20,000 บาท ($\bar{x}=2.29$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ($\bar{x}=2.29$) กับ 5,001 – 10,000 บาท ($\bar{x}=2.49$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.20 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท ($\bar{x}=2.49$) กับ 10,001 – 15,000 บาท ($\bar{x}=2.33$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท ($\bar{x}=2.49$) กับ 20,001 – 25,000 บาท ($\bar{x}=2.33$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 20,000 บาท ($\bar{x}=2.29$) กับมากกว่า 25,000 บาท ($\bar{x}=2.40$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.12 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องจริยธรรมนักการเมืองไทยนี้ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. **ศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย** ผลการศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่า จริยธรรมนักการเมืองไทย คือ มีความละเอียดใจไม่ทำความชั่วสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย (หิริ) มีความเกรงกลัวต่อผลของการกระทำความชั่ว และอาญาแผ่นดิน (โอตตบปะ) มีความรู้เกี่ยวกับความดี คือรู้ว่าอะไรดี อะไรชั่ว มีความฉลาดรอบรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ คนและชุมชน (ปัญญา) มีอาชีพที่สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ (อนวัชพละ) ยึดถือความถูกต้อง ความจริง และธรรมเป็น

หลัก (ธรรมาธิปไตย) ไม่ลำเอียงเพราะรัก ชัง หลง และกลัว (ไม่มีอคติ) มีความประพฤติดีงามทั้งทางกายและวาจา (ศีล) มีความซื่อตรง คือซื่อตรงต่อตนเอง ต่อคน และต่องาน (อาชวะ) ไม่เบียดเบียนทำร้ายใครๆ (อวิหิงสา) มีความฉลาดรอบรู้ในการบำรุง ส่งเสริม อาชีพ (สัสสมณะ) และ มีความซื่อสัตย์ จริงใจ รักษาความสัตย์ (สัจจะ) มีวาจาที่สุภาพ อ่อนหวาน ไพเราะ ดุดมใจ (วาจาเปยยะ) และ มีความกล้าหาญในการกระทำสิ่งต่างๆ และกลัวในสิ่งสมควรกลัว เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักจริยธรรมทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสอดคล้องกับหลักจริยธรรมในพระพุทธศาสนา เช่น โลกपालธรรม (Sayamarat Tripitaka.Vol. 20, 1982. and Vol. 25, 1982) หลักอคติ 4 (Sayamarat Tripitaka.Vol. 11, 1982. and Vol. 21, 1982) หลักทศพิธราชธรรม (Sayamarat Tripitaka.Vol. 26, 1982) หลักราชสังคหวัตถุ หรือ ราชจรรยาคุณวัตร (Sayamarat Tripitaka.Vol. 15, 1982. and Vol. 25, 1982) หลักพรหมวิหาร (Sayamarat Tripitaka.Vol. 22, 1982. and Vol. 34, 1982) หลักอธิปไตย (Sayamarat Tripitaka.Vol. 11, 1982. and Vol. 20, 1982) และ หลักสังคหวัตถุ (Sayamarat Tripitaka.Vol. 11, 1982. and Vol. 23, 1982) เป็นต้น

2. การยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย ผลการศึกษาตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย ด้วยการสอบถามเพื่อยืนยันข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเพื่อยืนยันตัวแบบจริยธรรมนักรการเมืองไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$) ซึ่งสอดคล้องกับหลักจริยธรรมทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักคำสอนทางจริยธรรมในพระพุทธ-ศาสนา ตามที่อ้างข้างต้น

3. การศึกษาจริยธรรมนักรการเมืองไทย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจริยธรรมนักรการเมืองไทย สรุปว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักรการเมืองไทยว่า นักรการเมืองไทยมีจริยธรรมโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.35$ และ $S.D. = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับน้อย เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลการศึกษานี้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้พบเห็น หรือ ได้รับการบอกเล่า หรือได้รับทราบข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของนักรการเมืองไทย จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ เป็นต้น ซึ่งเป็นการยืนยันข้อมูลตามหลักจริยธรรมทางศาสนาว่า ถ้าผู้ปกครองบ้านเมือง หรือ นักรการเมืองมีจริยธรรมแล้ว บ้านเมืองก็จะเจริญก้าวหน้า

ประชาชนก็จะอยู่ดีมีสุขกันถ้วนหน้า แต่ถ้าผู้ปกครองบ้านเมือง หรือ นักการเมืองขาดจริยธรรมแล้ว ประชาชนก็จะไม่มีสุข มีปัญหา มาก บ้านเมืองก็จะไม่เจริญก้าวหน้า ในขณะที่เดียวกัน ผลการศึกษาที่ตรงกันข้ามกับ ร้อยแก้ว สายอ้อม (2552 : บทคัดย่อ) ที่สรุปว่า ผู้บริหารได้นำหลักทศพิธราชธรรมไปใช้ในการบริหารตน บริหารคน และบริหารงาน ฯลฯ ในที่สุดก็จะบริหารงานต่างๆ ได้ผลดีทั้งต่อตนเอง ประชาชน ท้องถิ่นและสังคม พัทธวาทิต ชูภักดี (2549 : บทคัดย่อ) หลักทศพิธราชธรรมมีความสำคัญ สำหรับผู้ปกครอง หรือ ผู้บริหารที่ยึดถือปฏิบัติในการปกครอง และบริหารบ้านเมือง เพราะรัฐจะเจริญก้าวหน้า หรือ ประชาชนจะประสบสุขได้นั้น ผู้ปกครองจะต้องยึดหลักธรรมในการปกครองเป็นสำคัญ และ พระมหาชูศักดิ์ คำแปง (2543 : บทคัดย่อ) สรุปไว้ว่า ประชาชนต้องการให้ นักการเมืองยึดมั่นในหลักพรหมวิหารธรรม รวมไปถึงไม่มีความอิจฉาริษยาผู้อื่น ไม่มีอคติ ลำเอียงเข้าข้างใคร และยึดถือความถูกต้องเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ

4. การเปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทย จำแนกตามอายุ เพศ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบจริยธรรมนักการเมืองไทย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย และ ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจบางประการ คือ

ในด้านอายุ กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี ($\bar{x} = 2.44$) มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อ จริยธรรมนักการเมืองสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 26 – 40 ปี ($\bar{x} = 2.30$) ซึ่งมีค่าความแตกต่างเท่ากับ 0.13 ซึ่งกลุ่มที่มีอายุช่วงนี้มักจะเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความสนใจทางการเมืองสูง มีความสนิทสนมกับนักการเมือง เป็นผู้สนับสนุนนักการเมือง และมักจะเป็นกลุ่มอายุที่สมัครรับเลือกตั้งมากที่สุด และส่วนหนึ่งได้รับการเลือกตั้งเป็นผู้บริหาร เป็นสมาชิกสภา เป็นนักการเมืองอาชีพ จึงมักจะมอง หรือมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองในด้านบวกมากกว่า

ในด้านการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยม ศึกษา หรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.54$) กับระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.26$) มีความคิดเห็นแตกต่าง กัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ

0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.51$) กับระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.26$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.54$) กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.30$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.23 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.51$) กับระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.30$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.26$) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.41$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.14 กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.54$) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.41$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.13 และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ($\bar{x} = 2.51$) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.41$) และ กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ($\bar{x} = 2.30$) กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี ($\bar{x} = 2.41$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.11 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชากรที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกัน ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีความรู้ที่เท่าทันหรือรู้ทัน หรือรู้ หรือรับทราบพฤติกรรมทางจริยธรรมนักการเมืองไทยได้มากกว่า

ในด้านอาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.35 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับพนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กรอิสระ ($\bar{x} = 2.26$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กรอิสระ ($\bar{x} = 2.26$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.32 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับนักธุรกิจ/ค้าขาย ($\bar{x} = 2.31$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

กัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นนักธุรกิจ/ค้าขาย ($\bar{x} = 2.31$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.27 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับพนักงานส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.34$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่น ($\bar{x} = 2.34$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.25 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับนักศึกษา ($\bar{x} = 2.35$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.24 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.58$) กับนักศึกษา ($\bar{x} = 2.35$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.24 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) กับข้าราชการ ($\bar{x} = 2.45$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.21 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/องค์กรอิสระ ($\bar{x} = 2.26$) กับข้าราชการ ($\bar{x} = 2.45$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x} = 2.40$) กับพนักงานราชการ/พนักงานจ้าง ($\bar{x} = 2.59$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.19 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ($\bar{x} = 2.58$) กับรับจ้างทั่วไป ($\bar{x} = 2.40$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.18 กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ($\bar{x} = 2.40$) กับพนักงานบริษัท/ห้างร้าน ($\bar{x} = 2.24$) มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งมีค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.16 ตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้ในการยังชีพที่ดีกว่า มีความคิดเห็นต่อจริยธรรมนักการเมืองไทยแตกต่างกันกับกลุ่มที่มีอาชีพไม่มั่นคง มีรายได้น้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มหลังยังต้องการความช่วยเหลือ จุนเจือต่างๆ จากนักการเมืองอยู่ตลอดเวลา ในขณะที่กลุ่มแรกกำลังจับตาดูว่า นักการเมืองไปหาประโยชน์ใส่ตน และพรรคพวกอย่างไร จึงทำให้มองจริยธรรมนักการเมืองในด้านลบมากกว่าด้านบวก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องจริยธรรมนักการเมืองไทยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 องค์/หน่วยงาน/คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักการเมือง ระดับชาติ เช่น คณะรัฐมนตรี รัฐสภา คณะกรรมการการเลือกตั้ง กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด และนายอำเภอ เป็นต้น ควรหาแนวทางเพิ่มพูน ส่งเสริม และพัฒนาจริยธรรมนักการเมืองไทยให้สูงขึ้น ต่อไป

1.2 รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดทำแผนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาจริยธรรมนักการเมืองไทย เพื่อให้ให้นักการเมืองไทยเป็นนักการเมืองที่ดี พร้อมอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของประชาชน สังคม และประเทศชาติ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางพัฒนาจริยธรรมนักการเมืองไทย

2.2 ควรศึกษาจริยธรรมนักการเมืองไทยในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักการเมืองไทยเป็นนักการเมืองที่มีจริยธรรม

บรรณานุกรม

Administrative Rule Act 1991. (Online). Retrieved March 20, 2011, from [http://www.thailandlawyercenter.com/index.php?lay=show &ac=article&Ld=538974863&Ntype=19](http://www.thailandlawyercenter.com/index.php?lay=show&ac=article&Ld=538974863&Ntype=19). Bull, N. (1969). *Moral Education*. California: Publication.

Choopukdee, P. (2006). *Study the use of Tasapisrajadhamma Principle for Administration: Case Study of Thungsong Metropolis in Nakonsridhammarat Province*. (in Thai). Graduate School: Mahamakut Rajavidyalaya University.

Dailynews. (Online). Retrieved May 17, 2012, from <http://www.dailynews.co.th/politics/6562>.

- Editor, Meldon A.I. (1967). **Ethical Theory**. London: Prentice Hall.
- Election Committtee Office**. (Online). Retrieved December 8, 2011, from <http://www.2.elect.go.th/download.php?Province=dcb&SiteMenuID=10074>.
- Election Administrative Section, Election Committtee Office. (2008). **Collection of the Act Rule and Order of Election Committee concerning with Election of the Administrator and the Members of Local Administrative**. (in Thai). Bangkok: Onpa.
- Ferrell, O.C. & Ferrell, L. (2000). **Business Ethics : Ethical Decision Making and Cases**. New York: Houghton Mifflin.
- Khamphaeng, Phramaha Choosuk. (2000). "The Attitude of People in Therng District toward Thai Politician Ethics." **The Thesis of Master Degree in Political Science**. (in Thai). Graduate school: Chiangmai University.
- Mackenzie, J. S. (1977). **A Manual Ethics**. Delhi: Oxford University.
- Moore, G. E. (1967). **Principia Ethica**. London: Cambridge University.
- Noppawong Na Ayudya, T. and Group. (1999). "The Collection of Members of Parlaiment Ethics." **The Thesis Report**. (in Thai). Bangkok: Secretary Office of Members of Parlaiment.
- Rajavoramuni, Phra (Prayut Payutto). (1982). **The Encyclopedia of Buddhist Science**. (in Thai). Bangkok: : Mahachulalongkornrajavidyalaya.
- Saiyim, R. (2009). **A Critical Study of Tasapisrajadhamma Principle for Administrative of Pissanulok Metropolis in Pissanulok Province**. (in Thai). Graduate school: Mahamakut Rajavidyalaya University.
- Sayamarat Tripitaka. Vol. 1-37**. (1982). (in Thai). Bangkok: Mahamakut Rajavidyalaya.
- Thairath**. (Online). Retrieved May 17, 2012, from <http://www.Thairath.co.th/content/pol/259706>.

Thongprasert, Ch. (2008). **Ethics**. (in Thai). Bangkok: Mahachulalongkornrajavidyalaya.

Wongkhamchantra, S. (2008). **Ethics & Human Beings**. (in Thai). Kamphaengphet: Humanities & Social Sciences Faculty, Kamphaengphet Rajabhat University.

_____, (1992). **Comparative Religion**. (in Thai). Kamphaengphet: Humanities & Social Sciences Faculty, Kamphaengphet Rajabhat University.

_____, (1992). **Introduction to Philosophy**. (in Thai). Kamphaengphet: Humanities & Social Sciences Faculty, Kamphaengphet Rajabhat University.